

Meer dan een synodebesluit

Er gaat in deze tijd veel aandacht uit naar synodes en de te verwachten synodebesluiten. Dan denk ik aan de synodes van de GKV en van de CGK die in deze tijd vergaderen. De synode van de GKV is eind vorige week begonnen. We lezen de interviews met de verkozen preses, dr. M.H. Oosterhuis. Uit zijn mond tekent het Reformatorisch Dagblad op: *'Er liggen cruciale dossiers op tafel. Zo moet er duidelijkheid komen over een nieuw rapport dat ingaat op de vraag of vrouwen mogen dienen in de ambten'*. Sprekend over de 'vermaanbrieven' die de buitenlandse zusterkerken van de GKV gestuurd hebben, zegt de nieuwe preses: *'We komen wat dat betreft op een kruispunt richting een nieuwe fase in de kerkhistorie'*. Woorden die erop duiden dat hij er rekening mee houdt dat er besluiten worden genomen die kunnen leiden tot het verbreken van zusterkerkrelaties met enkele buitenlandse zusterkerken.

De zaak van de vrouwelijke ambtsdragers trekt veel aandacht naar zich toe. Het lijkt er op dat de spanning rond een te nemen besluit toeneemt. Je merkt het aan de 'ingezondens' en andere artikelen in de krant en aan reacties op websites. Vooruitschuiven van een besluit zoals de synode van Ede gedaan heeft, lijkt niet meer mogelijk te zijn. *'Het zou schadelijk zijn voor het klimaat in de kerken als het nu niet tot besluiten zou komen'*, zegt preses ds. Oosterhuis. Telkens wordt er op gewezen dat een besluit altijd, hoe dan ook, 'pijn' zal geven, hetzij bij de voorstanders, hetzij bij de tegenstanders. Er zijn tegenstanders van het openstellen van alle ambten die zeggen: Als de synode dit besluit neemt, dan vertrek ik uit de GKV. En zo lijkt alles af te hangen van een synodebesluit inzake de openstelling van de ambten voor de vrouwen in de kerk.

Gaat hier dan niet om een cruciaal besluit? Jazeker!

Het is alleen maar te hopen dat de verontruste broeders en zusters in de GKV hun aandacht niet alleen maar focussen op dit ene besluit over vrouwelijke ambtsdragers.

Het is in principe mogelijk dat deze synode bepaalde besluiten nog net niet neemt.

Zou dat dan betekenen dat verontruste GKV-ers, die graag gewoon gereformeerd willen blijven, weer gerust kunnen ademhalen? Nee, beslist niet.

Want het al of niet nemen van dit besluit is slechts het topje van de ijsberg. Vrouwelijke predikanten en ouderlingen, dat trekt de aandacht. Dat valt op tot ver in het buitenland.

Maar wat onder de oppervlakte al heel lang aanwezig is, daar lijkt veel minder aandacht voor te zijn. En dat is het tornen aan het gezag van de Heilige Schrift. De zaak van de vrouwelijke ambtsdragers is een uitvloeisel van dat tornen. Maar het tornen zélf is het grote probleem.

Om in de beeldspraak te blijven: Het blijft voor veel mensen misschien onder de oppervlakte, maar tornen aan het gezag van de Heilige Schrift, dát is de ijsberg waar het kerkschip op stuk vaart.

Tweeduizend jaar heeft de kerk van Christus gebogen voor het gezag van wat de HERE in Zijn Woord zegt over het verschil in positie en taak van man en vrouw in de kerk.

Bijbelgedeelten als 1 Timotheüs 2:8 – 15 spreken heel duidelijke taal. Vandaag zeggen vooraanstaande leden van de GKV: Wat de woorden van Paulus precies betekenen voor onze tijd is niet duidelijk. Ik citeer uit de gronden onder één van de voorgestelde besluiten:

'Het lijkt alsof deze passages de enige verhindering vormen om vrouwen toe te laten tot de ambten, terwijl de teksten niet hebben beoogd dat te zeggen'.

Schriftwoorden die gedurende heel de geschiedenis van de kerk als duidelijk en helder zijn ontvangen en aanvaard, worden nu in de mist van de onduidelijkheid gezet.

Hoe krijgt men het voor elkaar om die mist te doen opkomen? Nou door het opzetten van ingewikkelde hermeneutische constructies. Het deputatenrapport doet een poging om in het Bijbelse spreken over de vrouw 'vier lagen' aan te wijzen. Het voert voor een kort kerkbladartikel te ver om dat breed aan te wijzen. Ieder kan het lezen op de website van de

GKV-synode. Via een gekunstelde redeneerlijn (ik ontikom er niet aan zulke typeringen te gebruiken) wordt geconcludeerd dat er in het Nieuwe Testament een dubbele lijn is: de *genadige* lijn en de *cultuurbepaalde* lijn (pagina 15 van het rapport). *'Het lijkt er op dat beide lijnen (nog) niet samenkomen tot een duidelijke normatieve trend'*. *'Daardoor worstelen we nog steeds met passages bij Paulus die moeilijk te harmoniëren zijn'*.

Hier wordt een vermeende onduidelijkheid van de Schrift aan het kerkvolk opgedrongen! Maar het is een onduidelijkheid die theologen uitgevonden hebben met spitsvondig geredeneer.

Zou de Heilige Geest gedurende twee millennia de kerk dom gehouden hebben op zo'n 'cruciaal' punt als de positie en de taak van mannen en vrouwen?

Nogmaals, het grootste probleem is níet het topje van de ijsberg. Het onderliggende probleem is het grootst. De GKV is een kerkverband geworden waar ruimte is gekomen voor het afscheid nemen van de betrouwbare norm van Gods geopenbaarde Woord. De grote vraag is niet meer: 'Wat zegt de Schrift?' De grote vraag is geworden: 'Wat zeggen *wij* óver de Schrift'. Theologische wetenschappers eigenen zich het recht toe om te beslissen over de cultuur- en tijdgebondenheid van de Schrift. Het is niet meer: 'De HERE leert ons heel duidelijk in 1 Timotheus 2'. Nee het is nu: Wij hebben ónze reconstructie gemaakt via een gelaagde Schriftlezing en daardoor worstelen wij met '*passages bij Paulus*', die '*moeilijk te harmoniëren*' zijn.

Zo wordt er gecapituleerd voor de geest van de tijd en aan de schapen van Christus wordt duidelijke Openbaring van God afgenomen.

Het is opmerkelijk dat er van verschillende kerkelijke zijde waarschuwingen klinken richting de GKV. In het Reformatorisch Dagblad van dinsdag 31 jan. jl. lazen we een helder artikel van drs. Jaap de Heer (lid van CGK Dordrecht-Centrum). Hij wijst er op dat binnen de GKV op verschillende punten het Schriftgezag in geding is. Met name in de Kamper theologiebeoefening. Jaap de Heer waarschuwt voor 'Schriftuitleg die de grenzen van het Schriftgezag overschrijdt'. Hij stelt de vraag: 'Zou het kunnen dat de grote plaats die onze cultuur krijgt bij het lezen van de Bijbel leidt tot een ander Schriftverstaan?'

Inderdaad, dat andere Schriftverstaan is het grote probleem van de GKV. Het komt echt niet pas aan het licht bij het synodebesluit dat nú genomen moet worden. Ook als de Synode van Meppel de voorstellen om de ambten open te stellen (nog) niet zou aannemen, dan blijft het grote probleem. Want het kwaad van de ondermijning van het Schriftgezag wordt geen halt toe geroepen. Predikanten en andere theologen die spreken en schrijven in de lijn van het deputatenrapport wordt geen strobreed in de weg gelegd. Waar zijn de kerkenraden die op de ketting springen? Waar zijn de meerdere vergaderingen die dwalingen veroordelen?

Velen hebben zich in de afgelopen jaren van Christuswege geroepen gezien om te breken met het kerkverband van de GKV. Zullen er nog verontruste broeders en zusters zijn in de GKV, die beseffen dat er al lange tijd veel méér aan de hand is dan alleen een synodebesluit over vrouwelijke ambtsdragers? Laten wij het hopen en de HERE er om bidden.

Van een zinkend (kerk)schip moet je, als het nog kan, op tijd af zien te komen. Het is genade van God als je die ontsnapping nog gegeven wordt.

E. Heres